YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (toinen jaosto)

4 päivänä joulukuuta 2008 *

Asiassa C-317/07,

jossa on kyse EY 234 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka korkein hallinto-oikeus (Suomi) on esittänyt 6.7.2007 tekemällään välipäätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 10.7.2007, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa, jonka on pannut vireille

Lahti Energia Oy,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja C. W. A. Timmermans sekä tuomarit K. Schiemann, J. Makarczyk, L. Bay Larsen ja C. Toader (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: J. Kokott,
kirjaaja: hallintovirkamies C. Strömholm,

* Oikeudenkäyntikieli: suomi.

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 10.7.2008 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– Lahti Energia Oy, edustajinaan asianajaja T. Rinne sekä voimalaitoksen päällikkö M. Kivelä ja käyttöinsinööri H. Takala,

– Hämeen ympäristökeskus, asiamiehinään P. Mäkinen ja E. Mecklin,

– Salpausselän luonnonystävät ry, edustajinaan puheenjohtaja M. Vikberg ja asianajaja S. Niemelä,

– Suomen hallitus, asiamiehenään J. Heliskoski,

– Italian hallitus, asiamiehenään I. M. Braguglia, jota avustaa avvocato dello Stato G. Fiengo,

– Alankomaiden hallitus, asiamiehinään C. Wissels ja M. de Grave,

– Itävallan hallitus, asiamiehenään E. Riedl,

– Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään I. Koskinen ja J.-B. Laignelot,

kuultuaan julkisasiamiehen 11.9.2008 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee jätteenpoltosta 4.12.2000 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/76/EY (EYVL L 332, s. 91) 3 artiklan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa ovat vastakkain Lahti Energia Oy (jäljempänä Lahti Energia), joka on Lahden kaupungin omistama yhtiö, ja Itä-Suomen ympäristölupavirasto (jäljempänä ympäristölupavirasto) ja jossa on kyse direktiivissä 2000/76 säädettyjen vaatimusten soveltamisesta kaasutinlaitoksen ja voimalaitoksen muodostamaan kokonaisuuteen.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Direktiivi 2000/76

3 Direktiivin 2000/76 johdanto-osan 5 ja 27 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”(5) Perustamissopimuksen 5 artiklassa määrättyjen toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden mukaisesti on tarpeen toimia yhteisön tasolla. Jatkotoimenpiteet perustuvat ennalta varautumisen periaatteelle. Tässä direktiivissä asetetaan ainoastaan poltto- ja rinnakkaispolttolaitosten vähimmäisvaatimukset.

– –

(27) Jätteiden rinnakkaispolton laitoksissa, joita ei ole pääasiallisesti tarkoitettu jätteiden polttoon, ei olisi sallittava aiheuttaa tällaisen rinnakkaispolton savukaasuista johtuvia epäpuhtauspäästöjä, jotka ylittävät jätteen polttoon tarkoitettujen polttolaitosten päästöille asetetut rajat, joten tällaista jätteiden rinnakkaispolttoa olisi asianmukaisesti rajoitettava.”

4 Direktiivin 3 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

1) ’jätteellä’ [jätteistä 15.7.1975 annetun neuvoston] direktiivin 75/442/ETY [EYVL L 194, s. 39] 1 artiklan a alakohdassa tarkoitettua kiinteää tai nestemäistä jätettä,

– –

4) ’polttolaitoksella’ kiinteää tai liikkuvaa teknistä yksikköä ja laitteistoa, joka on tarkoitettu jätteiden lämpökäsittelyyn riippumatta siitä, hyödynnetäänkö poltosta syntyvä lämpö vai ei. Lämpökäsittelyllä tarkoitetaan myös jätteen polttoa hapettamalla sekä muuta lämpökäsittelyä, kuten pyrolyysiä, kaasutusta ja plasmakäsittelyä, jos käsittelystä syntyvät tuotteet tämän jälkeen poltetaan.

Tämä määritelmä kattaa laitosalueen ja koko polttolaitoksen, mukaan lukien kaikki polttolinjat sekä jätteen vastaanotto- ja varastointitilat ja laitosalueella tehtävään esikäsittelyyn tarkoitetut laitteistot, jäte-, polttoaine- ja ilmansyöttöjärjestelmät, kattilan, savukaasujen käsittelylaitteistot, laitosalueella olevat palamisjätteiden ja jäteveden käsittely- ja varastointilaitteistot, poistoputket sekä polton valvontaan ja poltto-olosuhteiden rekisteröintiin ja seurantaan tarkoitetut laitteet ja järjestelmät,

5) ’rinnakkaispolttolaitoksella’ kiinteää tai liikkuvaa laitosta, jonka pääasiallisena tarkoituksena on tuottaa energiaa tai aineellisia tuotteita ja

– jossa käytetään jätettä vakinaisena tai lisäpolttoaineena, tai

– jossa jätettä lämpökäsitellään sen käsittelemiseksi.

Jos rinnakkaispoltto tapahtuu niin, että laitoksen pääasiallinen tarkoitus ei ole tuottaa energiaa tai aineellisia tuotteita, vaan pikemminkin jätteiden lämpökäsittely, laitosta on pidettävä 4 kohdassa tarkoitettuna polttolaitoksena.

Tämä määritelmä kattaa laitosalueen ja koko laitoksen, mukaan lukien kaikki rinnakkaispolttolinjat sekä jätteen vastaanotto- ja varastointitilat ja laitosalueella tehtävään esikäsittelyyn tarkoitetut laitteistot, jäte-, polttoaine- ja ilmansyöttöjärjestelmät, kattilan, savukaasujen käsittelylaitteistot, laitosalueella olevat palamisjätteiden ja jäteveden käsittely- ja varastointilaitteistot, poistoputket sekä polton valvontaan ja poltto-olosuhteiden rekisteröintiin ja seurantaan tarkoitetut laitteet ja järjestelmät,

– –

12) 'luvalla' toimivaltaisen viranomaisen tekemää kirjallista päätöstä (tai useita tällaisia päätöksiä), jolla myönnetään lupa käyttää laitosta tietyillä ehdoilla, joilla varmistetaan, että laitos täyttää kaikki tämän direktiivin vaatimukset. Lupa voi koskea yhtä tai useampaa laitosta tai laitoksen osaa, jotka sijaitsevat samalla paikalla ja jotka ovat saman toiminnanharjoittajan käytössä,

13) 'polttojätteellä' direktiivin 75/442/ETY 1 artiklan a alakohdassa jätteeksi määriteltyä nestemäistä tai kiinteää ainesta (mukaan lukien pohjatuhka ja kuona, lento- ja kattilatuhka, kaasun käsittelystä syntyvät kiinteät reaktiotuotteet, jäteveden käsittelystä syntyvä liete, käytetyt katalyytit ja käytetty aktiivihiili), joka syntyy poltto- tai rinnakkaispolttoprosessista, savukaasun tai jäteveden käsittelystä taikka muista poltto- tai rinnakkaispolttolaitoksessa tapahtuvista prosesseista."

5 Direktiivin 2000/76 7 artiklassa, jonka otsikkona on ”Ilmaan joutuvien päästöjen raja-arvot”, säädetään seuraavaa:

”1. Polttolaitokset on suunniteltava, varustettava ja rakennettava ja niitä on käytettävä siten, että liitteessä V vahvistetut päästöjen raja-arvot eivät ylity savukaasussa.

2. Rinnakkaispolttolaitokset on suunniteltava, varustettava ja rakennettava ja niitä on käytettävä siten, että liitteen II mukaisesti määritetyt tai siinä vahvistetut päästöjen raja-arvot eivät ylity savukaasussa.

_ _”

Direktiivi 2006/12/EY

6 Jätteistä 5.4.2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/12/EY (EUVL L 114, s. 9), jolla selkeyden ja järkeistämisen takia kodifioidaan direktiivi 75/442, 1 artiklan mukaan tässä direktiivissä tarkoitetaan ”jätteellä” ”mitä tahansa liitteessä I esitetyissä luokissa mainittua ainetta tai esinettä, jonka haltija hävittää, aikoo hävittää tai on velvollinen hävittämään”.

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

7 Lahti Energia haki ympäristölupavirastolta ympäristölupaa kaasutinlaitoksensa ja voimalaitoksensa toiminnalle. Ympäristölupa koskee kahdesta erillisestä samalla kiinteistöllä sijaitsevasta laitoksesta muodostuvaa kokonaisuutta, johon kuuluvat jätteistä kaasua valmistava kaasutinlaitos ja voimalaitos, jonka höyrykattilassa kaasutinlaitoksessa valmistettu puhdistettu tuotekaasu on tarkoitus polttaa.

8 Ympäristölupavirasto myönsi Lahti Energialle toistaiseksi voimassa olevan ympäristöluvan ja antoi toimintaa koskevat lupamääräykset. Ympäristölupaviraston päätöksen mukaan tuotekaasua valmistava kaasutinlaitos ja tätä kaasua polttava voimalaitos yhdessä muodostavat direktiivissä 2000/76 tarkoitetun rinnakkaispolttolaitoksen.

9 Lahti Energia vaati tästä päätöksestä Vaasan hallinto-oikeudelle tekemässään valituksessa päätöstä muutettavaksi siten, että erillisessä tuotekaasun valmistuslaitoksessa puhdistetun ja jalostetun tuotekaasun polttoa pääkattilassa ei pidetä direktiivissä 2000/76 tarkoitettuna jätteen rinnakkaispolttona.

10 Vaasan hallinto-oikeus hylkäsi valituksen. Se lausui muun muassa, että direktiivin 2000/76 tavoitteen saavuttaminen voisi vaarantua, jos direktiivin soveltamisalaa tulkittaisiin suppeasti siten, että direktiivin vaatimuksia ei sovellettaisi esikäsitellyn jätteen polttoon. Kyseinen tuomioistuin kuitenkin katsoi, että kaasutinlaitosta ei ole erillisenä toimintana pidettävä direktiivissä 2000/76 tarkoitettuna polttolaitoksena, koska kaasutus on lämpökäsittelyä, ja jotta laitos olisi polttolaitos, siinä tulisi olla polttamiseen tarkoitettu linja.

11 Vaasan hallinto-oikeuden mukaan kaasutinlaitos ja voimalaitos kuitenkin yhdessä muodostavat direktiivissä 2000/76 tarkoitetun rinnakkaispolttolaitoksen.

12 Lahti Energia valitti sitten korkeimpaan hallinto-oikeuteen, joka on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Onko direktiivin 2000/76/EY 3 artiklan 1 [alakohtaa] tulkittava niin, että direktiiviä ei sovelleta kaasumaisen jätteen polttamiseen?

2) Onko kaasutinlaitosta, jossa jätteistä synnytetään pyrolyysin avulla kaasua, pidettävä direktiivin 2000/76/EY 3 artiklan 4 [alakohdassa] tarkoitettuna polttolaitoksena, vaikka siinä ei ole polttolinjaa?

3) Onko kaasutinlaitoksessa synnytetyn ja kaasuttamisprosessin jälkeen puhdistetun tuotekaasun polttamista voimalaitoksen kattilassa pidettävä direktiivin 2000/76/EY 3 artiklassa tarkoitettuna toimintana? Vaikuttaako asiaan se, että puhdistetulla tuotekaasulla korvataan fossiilisten polttoaineiden käyttöä ja että voimalaitoksen päästöt tuotettua energiayksikköä kohden olisivat pienemmät käytettäessä jätteistä synnytettyä puhdistettua tuotekaasua kuin muita polttoaineita? Onko direktiivin 2000/76/EY soveltamisalan tulkinnassa merkitystä sillä, muodostavatko kaasutinlaitos ja voimalaitos teknis-tuotannolliset näkökohdat ja niiden keskinäinen etäisyys huomioon ottaen yhden laitoksen, tai sillä, onko kaasutinlaitoksessa synnytetty, puhdistettu tuotekaasu siirrettävissä ja käytettävissä esimerkiksi energiantuotantoon, polttoaineena tai muuhun tarkoitukseen toisaalla?

4) Millä edellytyksillä kaasutinlaitoksessa synnytettyä puhdistettua tuotekaasua voidaan pitää tuotteena siten, ettei siihen enää sovelleta jätettä koskevaa sääntelyä?”

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

Ensimmäinen kysymys

13 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee ensimmäisellä kysymyksellään, kattaako direktiivin 2000/76 3 artiklan 1 alakohtaan sisältyvä jätteen käsite myös kaasumaiset aineet.

14 Pääasian yhteydessä tämä kysymys on ymmärrettävä siten, että sillä kysytään, voidaanko erilaisista kiinteistä jätteistä kaasutinlaitoksessa pyrolyysin avulla synnytetty kaasu katsoa direktiivissä 2000/76 tarkoitetuksi jätteeksi, jolloin tällaista kaasumaista ainetta, jota käytetään myöhemmin polttoaineena voimalaitoksessa muiden polttoaineiden ohella, voitaisiin pitää joko tuotteena, joka ”tämän jälkeen poltetaan” kyseisen direktiivin 3 artiklan 4 alakohdan ensimmäisen alakohdan lopussa tarkoitetulla tavalla, tai jätteenä, jota käytetään ”lisäpolttoaineena” tai jota ”lämpökäsitellään sen käsittelemiseksi” direktiivin 3 artiklan 5 alakohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetulla tavalla.

15 Tämän osalta on todettava, että kuten Lahti Energia, Suomen ja Italian hallitukset sekä Euroopan yhteisöjen komissio ovat korostaneet, direktiivin 2000/76 3 artiklan 1 alakohdan selvän sanamuodon mukaan tässä direktiivissä tarkoitetaan ”jätteellä” direktiivin 75/442 1 artiklan a alakohdassa tarkoitettua ”kiinteää” tai ”nestemäistä” jätettä.

16 Tämän säännöksen sanamuodon mukainen tulkinta riittää sen päätelmän tekemiseen, että direktiivi 2000/76 koskee ainoastaan kiinteää tai nestemäistä jätettä, joten ei ole tarpeen tutkia lisäksi, kattaako direktiiviin 75/442 sisältyvä jätteen käsite puolestaan kaasumaisen jätteen.

17 Ensimmäiseen kysymykseen on siis vastattava, että direktiivin 2000/76 3 artiklan 1 alakohtaan sisältyvä jätteen käsite ei kata kaasumaisia aineita.

Toinen kysymys

18 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin kysyy yhteisöjen tuomioistuimelta toisella kysymyksellään, onko se, että laitoksessa on polttolinja, välttämätön edellytys sille, että laitos, kuten jätteistä kaasua synnyttävä kaasutinlaitos, luokitellaan direktiivin 2000/76 3 artiklan 4 alakohdassa tarkoitetuksi polttolaitokseksi.

19 Direktiivin 2000/76 3 artiklan 4 alakohdan ensimmäisen alakohdan mukaan polttolaitoksella tarkoitetaan teknistä yksikköä ja laitteistoa, joka on tarkoitettu jätteiden lämpökäsittelyyn, ja lämpökäsittelyllä tarkoitetaan myös jätteen polttoa hapettamalla sekä muuta lämpökäsittelyä, kuten erityisesti pyrolyysiä ja kaasutusta.

20 Tämän osalta on todettava, että kuten direktiivin 2000/76 3 artiklan 4 alakohdan eri kieliversioiden vertailusta ilmenee täysin selvästi ja kuten Lahti Energia, Hämeen ympäristökeskus, Suomen hallitus ja komissio ovat katsoneet, laitos, jossa lämpökäsitellään jätteitä, luokitellaan ”polttolaitokseksi” vain, jos tällaisesta lämpökäsittelystä syntyvät tuotteet tämän jälkeen poltetaan.

21 Kuten Alankomaiden hallitus on perustellusti todennut, direktiivin 2000/76 3 artiklan 4 alakohdan toisessa alakohdassa olevaa teknisten osatekijöiden luetteloa ei voida pitää tyhjentävänä luettelona osatekijöistä, jotka voivat muodostaa polttolaitoksen, eikä myöskään luettelona osatekijöistä, joista väistämättä muodostuu polttolaitos. Se, että laitoksessa on polttolinja, ei siis ole välttämätön kriteeri sille, että laitos luokitellaan ”polttolaitokseksi”.

22 Toiseen kysymykseen on näin ollen vastattava, että direktiivin 2000/76 3 artiklan 4 alakohdan käsitteellä ”polttolaitos” tarkoitetaan teknistä laitteistoa tai yksikköä, jossa lämpökäsitellään jätteitä, kunhan lämpökäsittelystä syntyvät tuotteet tämän jälkeen poltetaan, eikä tämän osalta polttolinjan olemassaolo ole tällaisen luokittelun välttämätön kriteeri.

Kolmas kysymys

23 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee kolmannella kysymyksellään pääasiallisesti sitä, miten direktiivin 2000/76 3 artiklan kannalta on tarkasteltava energiantuotantokokonaisuutta, jossa voimalaitoksen kanssa samalla kiinteistöllä sijaitseva kaasutinlaitos toimittaa voimalaitokselle jätteen kaasutuksen avulla synnytettyä puhdistettua tuotekaasua, jota käytetään voimalaitoksessa polttoaineena fossiilisten polttoaineiden ohella. Kyseinen tuomioistuin pohtii erityisesti sitä, mikä vaikutus on mainitun kokonaisuuden luokitteluun yhtäältä sillä, että kun voimalaitoksessa käytetään kyseistä puhdistettua tuotekaasua, tällaisen käytön avulla saadaan pienennettyä päästöjä fossiilisten polttoaineiden käyttöön verrattuna, ja toisaalta sillä, että kyseisen kokonaisuuden muodostavilla kahdella laitoksella on tietty toiminnallinen yhteys siinä mielessä, että kaasutinlaitoksen tarkoituksena on kattaa osittain voimalaitoksen polttoainetarpeet mutta että kaasutinlaitoksessa synnytettyä tuotekaasua voitaisiin samanaikaisesti hyödyntää kaupallisesti kyseessä olevien laitosten sijaintipaikan ulkopuolella.

24 Aluksi on korostettava, että sovellettaessa direktiiviä 2000/76 lämpö- ja sähkölaitokseen, jossa on useita kattiloita, jokaista kattilaa siihen kuuluvine laitteineen on pidettävä erillisenä laitoksena (asia C-251/07, Gävle Kraftvärme, tuomio 11.9.2008, Kok. 2008, s. I-7047, 33 kohta).

25 Kahta pääasiassa kyseessä olevan kaltaista laitosta eli kaasutinlaitosta ja voimalaitosta on siten samalla tavalla lähtökohtaisesti tarkasteltava erikseen sovellettaessa direktiiviä 2000/76.

26 Direktiivin 2000/76 3 artiklan 5 alakohdan ensimmäisen alakohdan mukaan laitosta, jonka pääasiallisena tarkoituksena on tuottaa energiaa tai aineellisia tuotteita ja jossa

joko käytetään jätettä vakinaisena tai lisäpolttoaineena tai lämpökäsitellään jätettä sen käsittelemiseksi, on pidettävä rinnakkaispolttolaitoksena (ks. em. asia Gävle Kraftvärme, tuomion 35 kohta).

27 Mainitun 3 artiklan 5 alakohdan toisessa alakohdassa täsmennetään, että jos rinnakkaispoltto tapahtuu niin, että laitoksen pääasiallisena tarkoituksena ei ole tuottaa energiaa tai aineellisia tuotteita vaan pikemminkin lämpökäsitellä jätteitä, laitos on luokiteltava saman artiklan 4 alakohdassa tarkoitetuksi polttolaitokseksi (em. asia Gävle Kraftvärme, tuomion 36 kohta).

28 Näiden säännösten sanamuodosta ilmenee siis selvästi, että rinnakkaispolttolaitos on polttolaitoksen erityismuoto, ja se, onko laitos polttolaitos vai rinnakkaispolttolaitos, on arvioitava laitoksen pääasiallisen tarkoituksen mukaan (em. asia Gävle Kraftvärme, tuomion 37 kohta).

Kaasutinlaitoksen luokittelu

29 Pääasiasta ilmenee, jollei muuta johdu tosiseikaston määrittämisestä, joka on ainoastaan ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen asiana, että kaasutinlaitoksessa lämpökäsitellään jätteitä mutta että tämän avulla synnytettäviä tuotteita ei polteta kyseisessä laitoksessa. Lämpökäsittelystä syntyvät aineet, tässä tapauksessa raakakaasu, nimittäin puhdistetaan letkusuodattimella, minkä avulla synnytetään puhdistettua tuotekaasua, josta on poistettu ei-toivottava kiintoaines ja joka tämän vuoksi soveltuu käytettäväksi polttoaineena.

30 Näin ollen on katsottava, että koska jätteiden lämpökäsittelyn avulla synnytettäviä tuotteita ei polteta kaasutinlaitoksessa, tällaisen laitoksen toiminnan ja ominaisuuksien perusteella laitosta ei voida luokitella sellaisenaan direktiivin 2000/76 3 artiklan 4 alakohdassa tarkoitetuksi ”polttolaitokseksi”.

31 Kaasutinlaitoksen pääasiallisena tarkoituksena on kuitenkin tuottaa polttoainetta, tässä tapauksessa puhdistettua tuotekaasua, ja kyseisessä laitoksessa lämpökäsitellään jätettä sen käsittelemiseksi.

32 Tästä on todettava, että vaikka onkin totta, kuten tämän tuomion 28 kohdassa palautettiin mieleen, että rinnakkaispolttolaitos on polttolaitoksen erityismuoto, näillä kahdella laitostyypillä on oma määritelmänsä. Kuten julkisasiamies korosti ratkaisuehdotuksensa 71 kohdassa, on niin, että vaikka molemmissa tapauksissa voidaan edellyttää, että jätteet lämpökäsitellään, direktiivin 2000/76 3 artiklan 5 alakohdan sanamuodossa ei edellytetä rinnakkaispolttolaitokseksi luokittelun osalta, että lämpökäsittelyn avulla synnytettävät tuotteet tämän jälkeen poltetaan.

33 Tästä seuraa, että kuten tämän tuomion 26 kohdassa muistutettiin, pääasiassa kyseessä olevan kaltainen kaasutinlaitos täyttää tarvittavat edellytykset voidakseen tulla luokitelluksi direktiivin 2000/76 3 artiklan 5 alakohdassa tarkoitetuksi rinnakkaispolttolaitokseksi.

34 Itävallan hallitus esittää jätteen lämpökäsittelyn avulla synnytetyn puhdistetun tuotekaasun osalta ajatuksen, jonka mukaan voitaisiin katsoa, että kaasutinlaitoksessa synnytetty puhdistettu tuotekaasu vastaa tuotetta, joka synnytetään jätteen lämpökäsittelyn avulla kyseisessä laitoksessa, ja että koska kyseinen kaasu tämän jälkeen

poltetaan voimalaitoksessa, kaasutinlaitosta on mahdollista pitää direktiivin 2000/76 3 artiklan 4 alakohdassa tarkoitettuna polttolaitoksena.

35 Tästä on todettava yhtäältä, että kuten ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen esittämistä tiedoista ilmenee, kyseessä olevassa kaasussa on vastaavia ominaisuuksia kuin fossiilisessa polttoaineessa erityisesti, koska se puhdistetaan letkusuodattimella, ja se siis on kaasu, joka soveltuu käytettäväksi polttoaineena energiantuotannossa niin voimalaitoksessa, jossa kaasutinlaitoksen tuotantoa on tarkoitus käyttää, kuin muissakin voimalaitoksissa.

36 Näin ollen ei voi olla kyse tuotteesta, joka synnytetään kaasutinlaitoksessa jätteen lämpökäsittelyn avulla ja joka poltetaan voimalaitoksessa pelkän jätteenkäsittelyprosessin loppuun suorittamiseksi. On nimittäin todettava Suomen ja Italian hallitusten tavoin, että kun prosessi saatetaan loppuun kaasutinlaitoksessa, jätteistä on synnytetty tuote, jolla on polttoaineen ominaisuudet.

37 Toisaalta on todettava, että kun laitoksessa, jonka pääasiallisena tarkoituksena on tuottaa aineellisia tuotteita, tässä tapauksessa kaasutuotteita, jätettä lämpökäsitellään sen käsittelemiseksi, tällainen laitos on luokiteltava rinnakkaispolttolaitokseksi direktiivin 2000/76 3 artiklan 4 ja 5 alakohdan rakenteen mukaisesti, eli kyseessä oleva laitos luokitellaan polttolaitokseksi tai rinnakkaispolttolaitokseksi sen pääasiallisen tarkoituksen mukaan (ks. vastaavasti em. asia Gävle Kraftvärme, tuomion 40 kohta).

Voimalaitoksen luokittelu

38 Pääasiassa kyseessä olevan voimalaitoksen toiminnan osalta ilmenee, että tämän laitoksen tarkoituksena on tuottaa energiaa polttamalla raaka-aineita, kuten kivihiiltä, ja osittain polttamalla puhdistettua tuotekaasua, sellaisena kuin sitä valmistetaan kaasutinlaitoksessa. On siis todettava, että tällaisen laitoksen pääasiallisena tarkoituksena ei ole polttaa tuotteita, jotka olisi synnytetty kaasutinlaitoksessa jätteiden lämpökäsittelyn avulla.

39 Ei myöskään voida väittää, että kyseisen puhdistetun tuotekaasun polttaminen voimalaitoksessa fossiilisten polttoaineiden ohella olisi direktiivissä 2000/76 tarkoitettua ”jätteen” lämpökäsittelyä, minkä perusteella kyseinen laitos voitaisiin luokitella polttolaitokseksi.

40 Kuten nimittäin tämän tuomion 17 kohdassa todettiin, mainitussa direktiivissä ei tarkoiteta ”jätteellä” kaasumaisia aineita. On siis mahdotonta katsoa, että kaasutinlaitoksessa synnytetyn puhdistetun tuotekaasun polttaminen voimalaitoksessa olisi jätteen lämpökäsittelyä.

41 Tästä seuraa, että pääasiassa kyseessä olevan kaltaisissa olosuhteissa on katsottava, että kun kaasutinlaitoksen tarkoituksena on synnyttää kaasumaisia tuotteita jätteiden lämpökäsittelyn avulla, mikä riittää tällaisen laitoksen luokittelemiseksi direktiivin 2000/76 3 artiklan 5 alakohdassa tarkoitetuksi rinnakkaispolttolaitokseksi, voimalaitos, jossa käytetään kaasutinlaitoksessa jätteiden rinnakkaispolton avulla synnytettyä puhdistettua tuotekaasua korvaamaan voimalaitoksen energiantuotantotoiminnassa pääasiallisesti käytettyjä fossiilisia polttoaineita, ei kuulu kyseisen direktiivin soveltamisalaan.

42 Tämän osalta on todettava, että luokiteltaessa laitos polttolaitokseksi tai rinnakkaispolttolaitokseksi ei ole otettava huomioon sitä, millä luokittelulla olisi mahdollista saavuttaa ympäristölle edullisin päästöjen määrä. Tämä problematiikka nimittäin kuuluu yhteisön lainsäätäjän toimivaltaan, ja se on määritellyt edellytykset, jotka ovat laitosten oikeudellisten luokittelujen kannalta tarpeen, ja sallittavat päästömäärät sekä poltto- ja rinnakkaispolttolaitoksille että suurille polttolaitoksille. Näin ollen tällaista kysymystä käsittelevälle kansalliselle tuomioistuimelle ovat merkityksellisiä vain vaatimukset, jotka kuvataan direktiivin 2000/76 3 artiklan 4 ja 5 alakohdassa.

43 Kolmanteen kysymykseen on vastattava edellä esitetyn perusteella, että pääasiassa kyseessä olevan kaltaisissa olosuhteissa

– kaasutinlaitos, jonka tarkoituksena on synnyttää kaasumaisia tuotteita, tässä tapauksessa puhdistettua tuotekaasua, jätteiden lämpökäsittelyn avulla, on luokiteltava direktiivin 2000/76 3 artiklan 5 alakohdassa tarkoitetuksi ”rinnakkaispolttolaitokseksi”

– voimalaitos, jossa käytetään kaasutinlaitoksessa jätteiden rinnakkaispolton avulla synnytettyä puhdistettua tuotekaasua lisäpolttoaineena korvaamaan voimalaitoksen tuotantotoiminnassa pääasiallisesti käytettyjä fossiilisia polttoaineita, ei kuulu kyseisen direktiivin soveltamisalaan.

Neljäs kysymys

44 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee neljännellä kysymyksellään, mistä kemiallisesta tilasta lähtien voidaan katsoa, että jätteistä tulee ”tuotteita”.

45 Kyseinen tuomioistuin on esittänyt tällaisen kysymyksen siitä lähtökohdasta, jonka mukaan kaasumaiset aineet, jotka syntyvät jätteiden lämpökäsittelystä pääasiassa kyseessä olevan kaltaisessa kaasutinlaitoksessa, ovat sellaisenaan direktiivin 2000/76 3 artiklan 1 alakohdassa tarkoitettua ”jätettä”.

46 Ensimmäiseen kysymykseen annetussa vastauksessa on kuitenkin todettu tämän osalta, että mainittuun säännökseen sisältyvä jätteen käsite ei kata kaasumaisia aineita.

47 Neljänteen kysymykseen ei siis ole tarpeen vastata.

Oikeudenkäyntikulut

48 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä yhteisöjen tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (toinen jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) **Jätteenpoltosta 4.12.2000 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/76/EY 3 artiklan 1 alakohtaan sisältyvä jätteen käsite ei kata kaasumaisia aineita.**

2) **Direktiivin 2000/76 3 artiklan 4 alakohdan käsitteellä ”polttolaitos” tarkoitetaan teknistä laitteistoa tai yksikköä, jossa lämpökäsitellään jätteitä, kunhan lämpökäsittelystä syntyvät tuotteet tämän jälkeen poltetaan, eikä tämän osalta polttolinjan olemassaolo ole tällaisen luokittelun välttämätön kriteeri.**

3) **Pääasiassa kyseessä olevan kaltaisissa olosuhteissa**

– **kaasutinlaitos, jonka tarkoituksena on synnyttää kaasumaisia tuotteita, tässä tapauksessa puhdistettua tuotekaasua, jätteiden lämpökäsittelyn avulla, on luokiteltava direktiivin 2000/76 3 artiklan 5 alakohdassa tarkoitetuksi ”rinnakkaispolttolaitokseksi”**

– **voimalaitos, jossa käytetään kaasutinlaitoksessa jätteiden rinnakkaispolton avulla synnytettyä puhdistettua tuotekaasua lisäpolttoaineena korvaamaan voimalaitoksen tuotantotoiminnassa pääasiallisesti käytettyjä fossiilisia polttoaineita, ei kuulu kyseisen direktiivin soveltamisalaan.**

Allekirjoitukset